

Sergeklik dáwir talabı

Image not found or type unknown

Náshebentlik ómir zawalı bolıp, onıń aldın alıw, og'an qarsı gúresiw hesh waqıtta da óz áhmiyetin joytqan emes. Sebebi, qanshama shańaraqlardıń túńligin túsirip, kimniń perzentin, kimniń jaqınların óz qurdımına tartıp ómirine noqat qoyg'an.

Aytıp ótiw kerek, ótken ásirden bizge «miyras» bolıp qalg'an transmilliy jinayatshılıqtıń úsh eń qáwipli túri insaniyat kelesheğine qáwip salıp kelmekte. Sonnan xalıqaralıq terrorism, ekstremizm, fundamentalistlik hám separatistlik hújimler, narkotik zatlar, náshebentlik quralları, adam sawdası sıyaqlılar. Házirgi waqıtta náshebentlik ónimler bolg'an narkotik zatlar sawdası aylanısındag'ı pul qarjıları dúnya xalqınıń azıq-awqat, kiyim-kenshek, turaq-jay, bilimlendiriw sisteması hám meditsinalıq xizmetke jumsalıp atırg'an qarjılardan ana g'urlım kóp ekenligi og'ada ókinishli haqıyqatlıq.

Eń ashınarlısı náshebentlik awır jinayatlardıń júz beriwine, shańaraqlar hám millet genefondınıń buzılıwına sebep bolmaqta. Statistikalıq mag'lıwmatlarg'a bola dúnyada 500 millionnan artıq adam náshebentlik dártine jolıqqan. Onıń kópshilik bólegin 30 jasqa shekemgi jaslar quraydı. Sonday-aq, dúnyada ámelge asırılıp atırg'an jinayatlarıń da 50 protsentinen artıg'ı náshebentlik (narkotik zatlardı qabıl etiwshiler) úlesine tuwra keledi. Bul sanlar hár birimizdi sergeklikke shaqırıwı kerek. Perzentlerimiz, ul-qızlarımız, jaqınlarımızdıń náshebentlik qurdımına túsip ketpewi ushın biyparq bolmawg'a qıragılandırıwı tiyis.

Tiykarınan usı náshebentlik, narkotik zatlardı qabıl etiw arqalı tek g'ana ózine zıyan tiyip qalmaq, jaqınlarına kesiri tiyip atırg'anlar qanshama. Náshebentlik keltirip shıg'arıp atırg'an kesellikler, tarqatıp atırg'an juqpalı awırıwlar eki talay. Búgingi kúnde dúnya jámiyetshiliginiń hár biri ushın tanıs bolg'an AIJS (adam immuniteti jetispewshiligi sindromı) keselliginiń tiykarg'ı tarqalıw úlesi de áyne usı náshebentlikke tiyisli.

AIJS keselligi anıqlang'anına qanshama jıllar bolg'an bolsa da biraq elege shekem onıń dawası tabılmag'an. Ol shın mánisinde zamanagóy dúnyanıń zamanagóy obasına aylanıp úlgerdi. Hár jılı qansha kóp adam bul kesellikti juqtırıp alıp atırg'an bolsa, sonsha kóp adamlar qurban bolıp atır.

Búgingi kúnde Respublikada 45 mırn adam AIJS penen jasap kelmekte. Olardıń 55 procenti er adamlar, 45 procenti hayallar, 14 procenti bolsa 18 jasqa tolmağan balalar quraydı.

AIJS penen kesseleniw kórsetkishiniń joqarılıǵı ishki migratsiya hám xalıq sanınıń kópligi esabına Tashkent qalası menen Tashkent walayatına tuwrı kelmekte.

Búgingi kún ushın da áhmiyeti artsa artıp baratırg'an biraq, óz áhmiyetin joytpag'an «Sergeklik dáwir talabı» ekenligin hár birimiz umıtpawımız kerek. Náshebentlikke qarsı gúresiw, onıń aldın alıw, AIJS sıyaqlı sońı ólim menen juwmaqlanıwshı kesellikler tarqalıwına jol qoymawımız tiyis.

K.Yusupov

Nawayı mámleketlik kánshilik institutınıń Nókis filialı

Jaslar máseleleri, ruwxıy-aǵartıwshılıq isleri boyınsha direktor orınbasarı